

meg minden áldozatot, hogy irodalmát kifejelessze. A vallásszabadság ősi hónapán a felekezetek testvéreket nyújtanak egymásnak a közös harcban, mint egykor Bethlen és Pázmány. Minden törekvés egy központi eredőben fut össze és minden ellentét csak látszólagos.

Nagy erőforrás ez a könyv az egész magyarság számára. Olyan erőforrás azonban, mely kötelez. Munkára kötelez.

És útmutatás az elszakadt magyarság számára. Talán egy lépés azon az úton, mely a trianoni határon túl élő magyarság összefogására vezet. Hiszen a harcuk közös.

Farkas Gyula.

Napjaink költői terméséből. A Parnasszus környékén túristáskodó fiatalok nem is sejtik, hogy rosszmájúaknak tartott kritikusaik mily szeretettel nézik kirándulásaikat s mily önzetlenül segítenék őket céljaik megközelítésében. Mikor a magasba indulót fölkészültségének hiányaira figyelmeztetik, voltaképpen csak meg akarják óvni a hiábavaló fáradságtól. De sajnos, az ifjúság bizalmatlan, s innen a sok baleset. Pedig egy kis józansággal beláthatnák, hogy kellő fölszerelés nélkül keserű csalódás a kísérlet vége. A szépség oltára elé nem lehet csinált virágokat szórni...

Dózsa Dániel verseinek (*Aldozatok*. Bercsenyi Tibor rajzaival.) három főindítéka a hazafiérés, szerelem és önszemlélet. Az elsőtől sugallt darabokban, mikor a szerző kemélt apostrofálja s a Rab magyarokhoz vagy a végek lantosához fordul, de egyebütt is, nemzeti sorsunk keservei szólnak meg a vágy, dac és biztatás hangján. Ennek tompítottsága inkább a helyzettel számot vető önuralomból mint kishitűségből ered. „A mi mátkaságunk” c. sorozatának kedvességét növeli a teljesülésre váró érzés vallomásszerű öszintésége, mely az ihletalap tisztaságánál fogva még rapszódikusabb megnyilatkozásában sem távolodik el forrásától. A versek harmadik csoportja (Harcban az étellel) magába mélyedő lelkeség visszhangja, melyből manapság szokatlan szerénységgel bontakozik ki egy eszménységért dobogó szív egyszerű világa. Stílus és verselés a kötet többi részéhez hason-

lón napjaink lírájával tart rokonságot, de több mérséklettel, mint egynemű újabb költőknél tapasztalható.

Ifjabb Répás János (*Az én utam*. Versek. Jászberény.) hevülékénysége a formakeresés útján bolyong. A szerzőnek bizonyára vannak élményei, ez egyes strófaiból ki is tűnik, de mondanivalója még igen nehézkesen ölt szárnyat s ezért kevésbé hat. Előszava szerint „a szépért hevülő lelke vezérelte”. Mivel ő mondja, így is van; de jobb lenne, ha az olvasó ezt maga állapítaná meg. Valamely újabb verseskönyve talán majd erre is módot nyújt.

Szabó Kálmán *Kínok útján* (Idegen igában. Baja.) c. kötete meghatóan érdekes igazolása az irodalom és a közállapotok kapcsolatának. Néhány verse már felírásával (Oláh iga alatt; Bolsevizmus; Repatriálók; Tisztviselő-tragédia stb.) tájékoztat, hogy miféle indíték hozta létre. A megszállott területek magyarságának elfojtott zokogása tör át az egyszerű sorokon, melyeknek formai igénytelensége a hatás forrásául a tartalmi részt jelöli meg. A véres élmények jeremiádszerű siralmaiban nemzeti énekeink foszlányai is fölföltüedeznek bizonyosságul a szerző hitének, mely szerint „az elnyomott nép kedélye a sejtelmekben él”.

Szenes Erzsí *Selyemgombolyag* (Kassa) c. könyvében egy leánylélek finom rezdülései kelnek szárnyra. A ciklikus csoportosítású versek (Selyemgombolyag; Úton; Magányban) egyes darabjai olykor himnikus lendületű, helyenként fátyolozott megszólalásai a nagytratóró becsvágynak, mely ifjúságot és üdeséget óhajt maga köré lehelni és „derüövbé akarja fordítani a föld tengelyét”. A küzdelemre kész akarat erősebb hangjai mellől nem hiányoznak ugyan a női sors aggodalmas kérdései sem, de egyszerűségükben épp oly rokonszenvesen hatnak, akárcsak a kis kötet szerelmi énekei, melyek költőiségének csak hasznára van az élményszerűséget sejtető áhitatos tartózkodás. A szabad ritmusú sorok stílris elemei között akad elírás is (A fejedet *me*glengeted még egyszer felém), egészben véve azonban az olvasó bizalommal várhatja a mostani kísérlet folytatását.

Baros Gyula.